

BESLUT

2016-03-07 Dnr: 15/02613

SAKEN

Lunchekot, P1, 2015-10-03, inslag om en familj som är fast i Gaza; fråga om saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kravet på saklighet.

INSLAGET

Inslaget handlade om att en svensk familj var fast i Gaza. Inslaget påannonserades enligt följande.

Svensk familj fast i Gaza trots pass och hjälp från UD.

I början av inslaget sa nyhetspresentatören att en pappa och tre barn satt fast i Gaza och att familjen hade haft sina väskor packade sedan i juni. Vidare sades att israelisk byråkrati och en stängd gräns mot Egypten hindrade familjen från att lämna Gaza. I inslaget uttalade sig pappan och två av barnen. De sa bland annat att det var jobbigt att vänta på att få åka tillbaka Sverige. Reportern i inslaget sa bland annat att de stängda gränserna gör det omöjligt för de flesta att ta sig ut från Gazaremsan och att detta var ett ständigt återkommande samtalsämne när han talade med människor på plats.

ANMÄLAN

Anmälaren anser sammanfattningsvis att inslaget var missvisande då uppgifter om varför barnen befann sig i Gaza utelämnades. I inslaget framstod det som att det var Israels byråkrati och Egyptens stängda gräns som hindrade familjen från att ta sig tillbaka till Sverige trots att det fanns andra omständigheter kring detta.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att inslaget överensstämmer med kravet på saklighet och anför följande.

Bakgrunden till inslaget var att *Ekots* medarbetare under resor i området och i kontakter med invånare i Gaza fått åtskilliga vittnesmål om att invånare inte lyckats ta sig ut från Gazaremsan, trots relevanta tillstånd från berörda myndigheter. Det tar lång tid att få utresetillstånd beviljat för att kunna resa genom den israeliska gränsterminalen Erez. Sedan maktövertagandet av president Sisi i Egypten år 2013 har även gränsen mellan Egypten och Gaza varit i det närmaste stängd. Öppethållandet har begränsats till några dagar per kvartal och dessa dagar har i regel inte varit annonserade i förväg utan har aviserats nära inpå öppnandet. Därför har kön av palestinier på väg ut från Gaza genom Rafah-övergången ofta bestått av tusentals personer vilket är mycket mer än vad gränsadministrationen klarar av. Bara en liten del av de som har tillstånd kommer därför ut den vägen. Ytterligare en komplicerande faktor är Gazas styre, Hamas, som också kan neka medborgare utresetillstånd. Det var dessa svårigheter med att ta sig ut från Gazaremsan som Ekoredaktionen ville skildra i inslaget.

Vad gäller den aktuella familjens bakgrund och historia var redaktionen väl medveten om denna. I sin research före inslaget har redaktionen dock kunnat konstatera att de omständigheter som anmälaren tar upp inte längre var gällande.

Syftet med inslaget var att belysa svårigheterna med att ta sig ut från Gaza även med giltiga tillstånd. Barnen och deras pappa var med som ett exempel på dessa svårigheter, bland annat för att det är lätt att förstå när vittnesmålen från berörda är på svenska. Dessutom blir igenkänningsfaktorn för lyssnarna stor när det handlar om svenska barn. Enligt SR:s mening var det i detta sammanhang inte relevant för framställningen att fokusera på familjens skäl att vistas i Gaza utan enbart deras svårigheter att ta sig därifrån. Dessutom fanns frågan om respekt för de enskildas privatliv med i övervägandena att inte redogöra för bakgrunden. SR kan inte se att framställningen blev vilseledande för att familjesituationen inte redovisades.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska utöva sändningsrätten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (14 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden kan, mot bakgrund av vad SR anfört i sitt yttrande, inte finna att vad anmälaren anfört medför att inslaget strider mot kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Elisabet Bäck, Jan Holmberg, Ulrika Hansson och Clas Barkman efter föredragning av Nathalie Eriksson.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Nathalie Eriksson